Ч. 275 (12.931).

Львів, вівторок 8. грудня 1931.

Pocztowa opłatę zapłacono ryczałtem.

Рік LII.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ: Львів, Ринок ч. 10, II. пов.

Конто почт. щадн. 143.322.

Адреса для телеграм: „Діло", Львів.

Головний Редактор приймає від 11—12 год. передполуднем.

Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:

Місячно	5·00 зол.
Чвертьрічно	15·00 „
Піврічно	30·00 „
Річно	60·00 „

ЗА ГРАНИЦЕЮ: В Америці 1 долар. Франції, Голяндії, Бельгії 20 фр. фр., Італії 7·50 зол., Німеччині 7·50 зол., Швайцарії 5 шв. фр., Чехословаччині 30 ч. к., Румунії 150 лей, Болгарії 7·50 зол., Австрії 7·50 зол.— Зміна адреси 1 зол.

Телеф. Редакції: 29-41.
„ Друкарні: 29-26.

В СПРАВІ ОГОЛОШЕНЬ ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІСТРАЦІЇ.

ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 25 сот.

ПОХІД СРСР — НА СХІД.

ПЕРЕТВОРЕННЯ СРСР В АЗІЙСЬКУ ДЕРЖАВУ.

Перенесення центру вугільного й металюргічного промислу СРСР з України на Урал. — Розбудова азійських шляхів. — Імпорт і експорт Балтиком, а не Чорним Морем. — Леґенда про господарську необхідність України для Росії.

Цю цікаву статтю подаємо за чеським щоденником „Право Ліду". — Ред.

Західня Европа в богатьох відношеннях живе старими поглядами на Росію, особливо щодо перспектив її господарського розвитку. Подекуди цим пояснюється деяка неясність в поглядах щодо можливої участи Росії в проектованій — *Паневропі*.

На наших очах центр ваги промислового життя сучасної Росії швидким темпом пересувається на Далекий Схід — в *Азію*. Не через південь був. Росії — Україну з її багатствами камяного вугля та заліза і виходом до Чорного Моря, а через далекий північний схід — Урал і Сибір, з їх величезними невикористаними багатствами, йде шлях промислового розвитку нової, післяреволюційної Росії. Це факт, що має поважне загальне значіння, особливо для тих країн. Зах. Европи, що так чи інакше звязують перспективи розвитку свого господарства з ринками на територіях теперішнього Рад. Союзу.

Децентралізаційні тенденції промислового життя СРСР спричинені загальними *природними* умовинами сучасної Росії. Загально відомо, що СРСР відріжняється дуже некорисно своїми вугільними резервами від інших великих промислових країн: Спол. Держав Америки, Англії й Німеччини. Більшість промислових районів СРСР не має достаточних власних паливних баз і дуже віддалена від Донецького басейну на Україні, що так до революції як і тепер залишається *основним* паливним районом (понад 70 прц. загальної добичі вугля в СРСР).

Починаючи з 80 рр. минулого століття Україна, з її залізорудними покладами в Кривому Розі та Керчі, стала також головним центром добування заліза. Приблизно 3/4 загальної добичі чавуна давала Україна перед революцією і дає тепер в СРСР. Перехід центру металюрґічної промисловости з Уралу на Україну стався через відсутність на Уралі кам. вугля, придатного для коксування; транспорт-же вугля з України не виплачувався. Тому продукція заліза в широких розмірах, що основана на вживанню коксу, стала можливою лише на Україні з її Донецьким вуглем.

Але такий стан зосередження на Україні вугільної та залізної промисловости — цих „командних" галузей сучасного цілого промислового розвитку був явищем переходовим, тимчасовим. Відкрито величезні поклади камяного вугля в Кузнецькому басейні в Зах. Сибірі, що своїми розмірами в кілька разів перевищують запаси Донецького басейну та мають чудовий вугіль для коксування. В Кузнецькому басейні знайдено також значні поклади залізної руди.

Наукові розсліди вказували ще перед війною на можливість великих запасів кам. вугля в Кузнецькому басейні. У звязку з цим діяльні ці економісти зазначали, що дальший розвиток промислу в Росії скорше чи пізніше, неминуче пересуне промисловий осередок, в кожному разі осередок важкого промислу — в простори *між Уралем і Алтаєм*, з їх великими богатствами земних руд.

Теперішня прискорена індустріялізація СРСР, на підставі пятилітнього пляну *практично* висунула цю проблему перенесення головних центрів індустрії на Далекий Схід. Більшовики розпочали експльоатацію вугільних богатств Кузнецького басейну, якого запаси приблизно оцінюють на 400 міліярдів тон проти 66½ мрд. тон в Донецькому басейні. Замість 7 прц. загальної добичі в 1928 р. проектується в р. 1937 (останньому році другої пятилітки) добути в Кузнецькому басейні біля 50 мільйонів тон вугля, себто майже стільки, скільки добуто в 1930 р. в цілім СРСР (Московська „Правда", 6. X. 1931).

Взагалі в пятилітньому пляні звернено особливу увагу на промисловий розвиток *Уралу і цілого Сибірського району*. Згідно з плянами індустріялізації будівництва пятилітки, значно міняється значіння окремих промислових районів СРСР: зростають в свому значінні райони східні (уральський, сибірський, далекосхідний, казанський в Кірґізії) і навпаки відповідно падуть райони західні (московський, центрально-чорноземний і ін.).

Правда, в пятирічному пляні зазначується, що нові райони треба втягати в промислове життя поступенно і що одночасно, в межах пятилітки, має йти розвиток старих промислових районів, як Урал, Україна, Центральний промисловий район і т. д. Але в II-му томі пятилітнього пляну (ст. 93.) виразно заявлено: „Коли в біжуче пятиліття головний напрямок капітальних вкладів іде на Урал, то слідуюче пятиліття поведе нас *далі на схід* і капітальні вклади у великих розмірах підуть на *Кузнецько-Алтайський і Ленсько-Байкальський райони*".

В кожному разі, для другої пятилітки намічається „буйний розвиток *Кузбаса*" (Кузнецького басейну). Через зєднання Уралу і Кузнецького басейну між собою, а також з Москвою, з Середньою Азією і районом Волги, за допомогою спеціяльної сітки залізничих та водяних шляхів, — проектується утворити на Уралі і в Сибіру величезну *металюрґічну продукцію* на базі уральської залізної руди і кузнецького палива; проектується сцентралізувати в Кузнецькому басейні *кольорову металюрґію* (олово, цинок, мідь і ін.) у звязку з тим, що на азійську частину Рад. Союзу припадає до 97 прц. всіх запасів СРСР згаданих металів.

З розбудовою сибірських шляхів — сказано в III-му томі пятилітки (стр. 180) — „реалізується сприятливе ґеоґрафічне положення Уралу на грані між старою, західною частиною Союзу, що найбільше розвинена з господарського боку, і величезними азійськими просторами з їх безмежними природними богатствами та швидко зростаючим господарством. Для цієї і слідуючої пятирічки Урал стає центральною промисловою базою Союзу. Як віддалений від кордонів, Урал буде природною *оборонною* базою Союзу".

Так здійсняється прогноза великого російського вченого Менделеєва, який у своїй книзі „До пізнання Росії" вже 30 років тому доказував, що *природним центром* російської держави мусить бути не Петроград і не Москва, а Далекий Схід — приблизно район Зах. Сибіру біля Омська.

Таким робом життя само собою перекреслює покутуючий ще нині фальшивий погляд, наче *без українського вугля та заліза є неможливий господарський розвиток Росії*. Значіння українського вугля для цілої території Росії взагалі було обмежене. Напр. райони на північ і захід від Москви зовсім не могли постачатися українським вуглем як дуже дорогим для сухопутнього транспорту з Донецького басейну.

Майже весь імпорт товарів до бувш. Росії ішов через Балтійське Море та західній сухопутній кордон; Чорним Морем возилося лише біля 6 прц. товарів по їх вартості. Те саме було з вивозом товарів Чорним Морем. Бо хоча він досягав 30—40 прц. загального експорту Росії, але це все були товари (головно збіжжа) *з України та Кубані*.

Що Балтійське, а не Чорне Море є природним виходом для товарів з Росії, на це вказує той факт, що й тепер, коли майже всі балтійські порти лежать поза межами Рад. Союзу, останній користується ними так для свого імпорту, як і для експорту. Через чорноморські порти, як і раніше, експортується тільки *український хліб та кавказька нафта*.

Таким чином, не тільки політична система сучасної Росії з її нахилом до Сходу, до Азії, але й безпосередні інтереси господарського розвитку, разом з великодержавницькими стремліннями до експанзії чим далі все більше віддалюють совітську державу від Зах. Европи, перетворюють її в *самовистарчальну* світову силу, що очевидно буде істнувати *поза межами Паневропи*. Цілий пятилітній плян більшовицької держави перейнятий стремлінням до автаркії — „систематичного збільшення незалежности СРСР від передових капіталістичних країн світа". (Том III. ст. 101.).

Але вже сучасний розвиток Рад. Союзу виявляє досить виразну *диференціяцію* території СРСР на два головні райони: один — *питома Росія*, на північний схід від українських кордонів, яка тяжить більше на схід — в Азію, і другий — *Україна*, що в культурному і господарському відношенні завжди стояла і буде стояти найближче до Зах. Европи.

Індустріялізація СРСР — це свого роду *господарське самоозначення Росії*, початок її промислового розвитку на ґрунті своїх власних природних богатств і в межах власних територій.

І. Мазепа.

Вже 9. грудня перепис населення.

ПРО ЩО ТРЕБА ПАМЯТАТИ В ДНІ ПЕРЕПИСУ?

Вже ледви за кілька днів зголоситься до кожного помешкання переписний комісар. Один часопис подав недавно вказівки, як треба поводитись підчас перепису. На перший погляд деякі з тих вказівок можуть виглядати дещо гумористично, а проте після ближчого розгляду треба признати їм чимало слушности:

1) Голова родини повинен бути по змозі в середу 9. грудня дома, а коли це неможливо — навчити когось зі своїх у помешканні, як має давати інформації переписному комісареві. Коли деякий час рішуче ніхто не міг би у хаті залишитись — треба прибити на входових дверях картку, яка кидалась би відразу в очі, з поясненням, коли переписний комісар може прийти вдруге.

2) Треба пригадати собі дати народин усіх членів родини та всіх взагалі мешканців одної хати (помешкання); найкраще списати собі заздалегідь ті дати на карточці, щоби потім не морочитись з розшуками по документах. Треба теж мати під рукою усі документи, щоб на вимогу переписного комісаря негайно показати їх.

3) Упередити комірників (льокаторів), що живуть в домі (це торкається власників мешкальних будинків) та підкомірників (субльокаторів), щоби зробили те саме.

4) Привязати собак, щоби не було зайвих інцидентів з переписними комісарями.

5) Приготовити місце, щоби переписний комісар міг де сісти й вигідно списувати зізнання.

6) Якщо нема в помешканні електричного світла, мати на поготові лямпу чи свічку. Треба теж приготовити перо, чорнило, бо олівцем писати не можна. Деякі з тих вказівок відносяться майже виключно до села, але інші знову можна застосувати скрізь, отже й по містах.

Зокрема для нас, українців, треба тямити заздалегідь, щоби:

1) зажадати від переписного комісаря двомовного аркуша (зразок „А"),

2) зізнавати по українськи та зажадати вписування даних по українськи,

3) до рубрики „яка рідна мова" зізнати або самому вписати: „українська",

4) перед підписанням аркуша докладно всі дані перевірити, головнож дві рубрики: віроісповідання та рідної мови,

5) поінформувати й освідомити всіх українців у тому самому помешканні, камяниці та в околиці.

ЩО РОБИШ? З ЧОГО ЖИВЕШ?

Одну з найважніших проблем, які має зясувати загальний перепис, можна сформулувати у запиті: „що робиш і з чого живеш?" Відповідь на це питання з боку цілого населення дасть докладний образ матеріяльної екзистенції краю, головнож у часі нинішньої кризи. Щоби це уможливити, треба добре зрозуміти значіння усіх поодиноких відповідних рубрик підписаного формуляра, присвячених цій справі.

Одна з рубрик головного формуляра „А" питає про докладну назву головної професії, себто про рід зарібкової праці (фах, спеціяльність), які дає головні засоби утримання. Тут мова не про вивчену професію (на основі освіти чи попередньої фахової практики), лише про **фактичну працю**, яку виконується і яка дає заробіток. Відповіди з цієї рубрики устійнять скількість людей, працюючих у поодиноких спеціяльностях. Поясненню місця заробітньої праці присвячені окремі дві рубрики. Спеціяльна рубрика вияснює позицію у професійній ерархії (напр. столяр може бути власником столярської майстерні, самостійним ремісником, челядником, помічником чи „халупником" і т. д.).

ЯК КОЛОМИЙСЬКИЙ ЕНДЕК „ПОВЧАЄ" ПРО ПЕРЕПИС? — ДО ВІДОМА ШКІЛЬНІЙ АДМІНІСТРАТИВНІЙ ВЛАДІ ТА СУДОВІЙ ПРОКУРАТУРІ.

„Дня 1. ц. м. зібрав у своїй канцелярії управитель школи ім. Коперника в Коломиї Францішек Задембскі учителів-поляків з провінції і заявив їм, щоби при переписі населення в українських селах рішуче постаралися виказати найменше 25 проц. польського населення, при чому їм відгрожувався. Дальше інформував їх, щоби назви осіб, закінчених на „ський" записувати як римо-католиків і поляків! На заміт одного з присутніх, що це не дасться перевести, бож заяви підписують та можуть звернути увагу на фальшування, п. Задембскі званий тут загально „вшехпольським королем Покуття" заявив, що листи треба виповнювати олівцем, а відтак дома поправляти".

ЯК ІДЕ ПЕРЕПИСНА АКЦІЯ В КОПИЧИНЕЧЧИНІ?

Дня 18. XI. ц. р. відбулася у Копичинцях довірочна нарада повітових мужів довіря УНДО. Було 200 представників громад і свідомих громадян. Після посольського звіту посла О. Яворського й принятгя резолюції про довіря УПР та подяку за її працю, адв. д-р В. Безпалько виголосив реферат про перепис населення. Референт згадав про вагу перепису взагалі та зокрема для українців і візвав присутніх, щоб вони повели відповідну освідомлюючу роботу на селі. Це потрібне тим більше, що не вважаючи на численні зголошення українців на переписних комісарів копичинецький староста нічого навіть не відповів на ті заяви, а переписними комісарами іменував самих поляків, — переважно вчителів, їх жінок, двірських офіціялістів або громадських писарів. На одній конференції з тими переписними комісарами на запит, що робити, як римо-католик заявить, що він скрізь розмовляє по українськи — сам староста Кочинський заявив, що треба питати в таких випадках, **якою мовою дотичний громадянин відмовляє молитву (!) і якщо відмовляє молитву по польськи, — то слід писати, що його розговірна мова є польська!** Тому, що всетаки між переписних комісарів попало кількох ніби-українців, то з комісарами-поляками йдуть окремі конференції. Всі комісарі одержали інструкції двомовних аркушів нікому не видавати до виповнювання, — ті аркуші мають виповняти самі комісарі. Сказано далі на конференції комісарів, що відпоручників громади при веденні перепису допускати можна тільки тоді, як цього зажадає дотичний комісар.

УКРАЇНСЬКЕ СЕЛО, АЛЕ ВИКЛЮЧНО ПОЛЬСЬКІ ПЕРЕПИСНІ КОМІСАРІ.

У середу 25. листопада ц. р. староство Городка Ягайлонського прислало діличеві Ясниськ Шоферові документи для переписних комісарів села, бо Шофер (німець) є головним інструктором. Між іншим староство призначило переписним комісарем завідуючого двором Шофера — Павла Войтовича та прислало для нього всі документи. Павло Войтович виповнив „зобовязання" та зазначив свою українську національність і одержав виказку переписного комісаря та переписні аркуші. В середу 3. грудня покликали Павла Войтовича до громадського уряду. Поліцай зі станиці в Лозині завів його до окремої кімнати та відібрав йому виказку переписного комісаря та домагався звороту всіх інших документів і переписних аркушів; опісля сказав, щоби відіслав переписні аркуші до громадського уряду. Годиться зазначити, що Ясниська мають чисто українське населення, а 8 людей, які називають себе поляками, — ходять до церкви, святкують українські свята та говорять по українськи.

Вже після віддачі попереднього допису з Ясниськ до друкарні — одержала наша редакція листа з описом дальшого ходу справи:

Дня 4. грудня в год. 7.30 веч. прийшов до Павла Войтовича комендант поліційної станиці з Лозини й у присутності представника громади Івана Місюрського прохав приняти принесені назад — (вчора відібрані) документи, переписні аркуші й виказку переписного комісаря та виконувати обовязки. Говорив при тому, що поліцай, який від П. Войтовича відібрав документи, зробив це „на власну руку" — без відома старости та команданта станиці — та, що за це матиме дисциплінарне слідство.

Павло Войтович не хотів паперів приняти й заявив, що про цю справу повідомив редакцію часопису, щоби вона це використала. Командант поліційної станиці з Лозини заявив, що з документами Павла Войтовича був у Городку Ягайлонському у старостві; староста наказав усі списові папери віддати П. Войтовичеві та просити, щоби приняв назад обовязки переписного комісаря та приступив до їх виконування.

Павло Войтович документи приняв і тим-самим буде одиноким переписним комісарем — українцем — у Ясниськах.

Для користування переписних комісарів прислали польські переписні аркуші.

КОНСКРИПЦІЙНІ НАРАДИ.

Дня 30. XI. ц. р. відбулося велике віче в містечку **Стрілисках Нових**, бобрецького повіту, присвячене справі конскрипції. На вічу явилось понад 1000 осіб, бобрецького, рогатинського і перемишлянського повіту. Проводив вічем дир. Вітошинський, промовляли посол Кузик і о. Прийма.

Дня 3. грудня ц. р. відбулася довірочна нарада в **Бурштині** для сіл бурштинського судового повіту. Явилося 248 осіб представників 24 сіл. Проводив нарадами п. Іван Яськів з Мартинова Нового. Промовляв на тему перепису населення посол Кузик. У дискусії забирали голос о. Таньчак, парох Серник п. Жанченко з Конкольник і Андреїв з Обельниці та Мурафа з Бовшова.

Дня 4. грудня ц. р. відбулася довірочна нарада в **Жидачеві**, присвячена справам конскрипції. Явилося 187 представників 26 сіл. Проводив д-р Юрків, адвокат з Жидачева. Промовляв пос. Кузик. У дискусії забирали слово д-р Юрків і дир. Білинський. Замітне всюди велике зainтересування конскрипцією.

——о——

З українського життя за океаном.

Величаве свято українського мистецтва в Шикаго.

На святі українського мистецтва, яке уладив п. Василь Авраменко в „Шикаґо Сивик Опері" 8. XI., було 2.500 осіб. Між визначними гістьми були американці, як декан Блек з університету Нортвестерн і д-р Форбі із шикаґовського університету. Крім того були консулі і їх секретарі Мексику, Японії, Швеції, Литви, Югославії, Німеччини, Бразилії, Швайцарії, Туреччини, Франції, Латвії і Чехословаччини. Наш славний балетмайстер п. Василь Авраменко вивів драматично-танкові сцени, які зображували змагання і боротьбу українського народу за волю в його історії. На сцені виступало 500 танцюристок і танцюристів у прегарних національних строях, мережаних вишивками і грою красок! Були і сольові танки, а між ними і самого балетмайстра п. Авраменка, котрий виконав танець „Ґонта" свого власного укладу. Співав злучений хор, а пригравала орхестра „Шикаґо Сивик Опери" під проводом відомого нашого диригента п. Льва Сорочинського. Ціле свято випало дуже гарно і загально признано його повним успіхом.

Український концерт і промова будуть роздані з радіо-стації в Шикаго довкола світа.

З нагоди пропаґанди „Шикаґо Ворлд'с Фер Сенчюрі оф Проґрес" українська ґрупа, якої представником є д-р Мирослав Сіменович, мала нагоду післати свою українську програму довкола світа. Українська програма випала в неділю, 15. листопада, в годині 3·30 пополудні. Промовляв д-р Мирослав Сіменович в англійській і українській мові, вияснюючи значіння столітнього ювилею міста Шикаґо для українців і запрошуючи всіх прибути на те велике свято. В програмі візьме участь також Український Хор міста Шикаґо, що виграв першу нагороду на концерті хорів Другого Музичного Фестивалу дневника „Шикаґо Дейлі Трибюн". Програма буде надавана стацією WCFL і буде получена з іншими та буде роздана довкола світа. Це буде перший раз, що українське слово й укр. спів облетить довкола світа.

Листопадове свято в Ню-Йорку.

В годині 11. рано в неділю 1. листопада зібралися в Ню-Йорку в Українськім Народнім Домі члени товариства „Чорноморська Січ" в одностроях, товариства „Дністер" і братство св. Володимира та з прапорами помашйрували до української католицької церкви св. Юрія, де у дверях стрінуло їх братство св. Михайла, відділ 1-ший „Провидіння", також з прапором, що разом увійшли до середини церкви. Там саме о. Петро Понятишин, парох церкви, виголошував патріотичну проповідь про значіння української державности і про потребу праці для відродження народу. Після Служби Божої відбулося благословення Найсв. Дарами, а зараз потім уставлено хрест з терновим вінком і домовину, а на ній уставлено шапку українського стрільця, шаблю і кріс та вінок з квітів. По обох боках домовини уставилися січовики в одностроях, а від домовини аж до дверей церкви шпаліром станули члени інших товариств із свічками в руках. Серед такої уставки відправив о. парох панахиду за полеглих, на хорах співав Український Хор під орудою п. Теодора Онуфрика. Після жалібного „Вічная Память", пішла молитва-гимн „Боже Великий, Єдиний", яка порушила до сліз усіх присутніх. Вечором в годині 7·30 приготовано листопадовий концерт, на котрім п. Ясінчук зложив привіт від Рідного Краю, після чого пішли інші точки.

Після конференції Круглого Стола.

На засіданні англійської палати громад премієр Мекдональд предложив внесення на апробату політики уряду супроти Індій в тій формі, в якій зясувала її остання декларація на конференції Круглого Стола. Промовець висловив надію, що делегати на конференцію Круглого Стола повернуть до Індій рішені більше ніж колинебудь дійти до порозуміння, яке могли би приняти всі інтересовані сторони. Пос. Мекстон з лівого крила робітничої партії замітив, що Індіям годі буде дістати повну незалежність, на що Мекдональд відповів: „Індії зовсім того не хотять". Пос. Етлі спитав, що буде дальше з переговорами. Мекдональд відповів, що конференція Круглого Стола не перестане існувати і зійдеться знову у слушний момент.

——о——

При зміні адреси просимо подавати й стару адресу.

Українсько-литовське зближення в Празі.

На весні ц. року повстало в Празі „Українсько-литовське Товариство", яке затвердила місцева влада як окрему організацію. Почин вийшов зпоміж студентів обох народів. На празькому терені були живі звязки литовців і українців уже протягом кількох років, але перед утворенням цього Товариства не було в них ані системи, ані пляну. Виповнити цю прогалину в культурній співпраці захотіли власне основоположники „Укр.-Лит. Товариства".

Підстави українсько-литовської співпраці, як відомо, мають для обох народів стару традицію. Приязні відносини поміж українцями й литовцями перед світовою війною набирали реального змісту особливо в Петербурзі та в Києві. У російській столиці находили м. ін. українські студенти часто поміч і пораду від литовських приятелів, що на чужому терені при тодішніх умовинах було дуже цінне.

Підчас берестейської конференції в 1918 р., як знаємо, був один із найчільніших творців литовської держави в складі української делегації. Після 1923 р. співпраця обох народів стала просто необхідністю для кожного з них, хоч на українському боці ця справа досі ще всіми належно не оцінена. Потреба реальних звязків обох націй відчулася гостро з хвилею, коли вповні виявилася спільна небезпека не тільки для державного розвитку обох народів, але й для цілого їхнього національного стану посідання.

Особливо вдячну працю провадять українсько-литовські товариства на місцях, як нпр. у литовській столиці (Каунас), в Берліні, у Празі й т. д. Студентська співпраця є основою для культурного зближення молоді обох груп. Позитивною прикметою цих взаємин є те, що вони не обмежуються до деяких політичних течій, але щораз більше приймають з кожного боку загальний характер. На таких основах повстало й празьке Товариство, котре справною своєю діяльністю підкреслило, що *передумовою успіху в співпраці є взаємне пізнання*. Досі це Товариство мало, крім ріжних сходин, також кілька викладів (звичайно одна тема на два вечори з дискусією). Реферат (Войтковічіуса) про литовську визвольну боротьбу міг би напевно зацікавити й *нашу ширшу суспільність*. Про українську минувшину (аж до відновлення власної держави) відбулося два реферати (М. Масюкевича). У днях 23. і 30. листопада ц. р. мав відчити про українську визвольну справу підчас війни та революції проф. Дмитро Дорошенко, котрий подав *льояльний* та *позитивний* виклад і найбільше болючих або дразливих питань з часів бурхливих подій на Великій Україні. Це останнє треба м. ін. з признанням зазначити.

Дня 4. лютого 1932 р. Товариство влаштувало українсько-литовський концерт у домі чехословацьких інжинірів у Празі. Це кілька фактів з початків молодої організації.

Добре діло находить сприятливий ґрунт і в несприятливих умовинах еміграційної розпорошености.

В добрий час!...

Не-член.

—o—

Поклик протиалькогольного Товариства „Відродження".

Українці! Громадяни!

Важкі хвилини страшної господарської скрути переживає цілий світ, переживає й український нарід. Тяжка господарська кріза (низькі ціни сільсько-господарських продуктів, недостача гроша, страшне безробіття) висмоктують живучі сили українського народу. Тисячі громадян по наших селах і містах не мають що їсти, не мають теплої одежі й обуви.

Ми не маємо можливости впливати на господарську політику держави, але не оглядаючися за те, ми можемо власними засобами самооборони злагіднити наслідки господарської крізи, помогти безробітним і потребуючим помочі та причинитися до вдержання та розбудови українських установ, тих твердинь українського духа.

Одним з цих засобів це стриманість від уживання алькоголю і тютюну. Ці два страшенні вороги люства руйнують наше здоровля та прискорюють смерть, зменшують видатність нашої праці, обнижують нашу відпорність, відбирають нам можність ясно і тверезо осудити наше положення та найти певні шляхи виходу з нього. Вони роблять людину охлялою та байдужою, нездібною до боротьби серед таких обставин сьогоднішнього дня.

Мало того, у часі всенародньої господарської скрути наш нарід видає легкою рукою на алькогольні напитки міліони гроша, пускає з димом теж грубі міліони. Український нарід під Польщею видає річно приблизно 400 міліонів золотих на алькогольні напитки, 150 міліонів золотих на тютюн. Наліг уживання алькогольних напитків та наліг курення є загальним. Протрачує на ті ціли гроші селянин і робітник, інтеліґент і міщанин.

І всі вони за ці гроші напитують собі хвороби і нещастя, руїну характеру, звиродніння потомків, темноту та обниження культурного рівня. Чи не є це непростимим гріхом супроти майбутности українського народу, протрачувати на алькогольні напитки і тютюн гроші, в той час коли наслідком важкої господарської крізи нидіють наші товариства, коли тисячі безробітних, вдів, сиріт, старців витягає руку з проханням про поміч.

І тому ми всі зібрані товариства взиваємо українське громадянство закинути погані, руйнуючі нас матеріяльно і морально налоги пиття та курення і через стриманість увійти на шлях нового життя. Тільки сильні, тверезі, здорові й ощадні, ми перебудемо злидні, ми врятуємо народнє надбання, ми поможемо друг другові і добудемо краще завтра.

У Львові, в листопаді 1931.

ЗА ГОЛОВНУ РАДУ УКРАЇНСЬКОГО ПРОТИАЛЬКОГОЛЬНОГО Т-ВА „ВІДРОДЖЕННЯ":

Д-р. С. Парфанович в. р., голова. *Іван Бодревич* в. р. секретар.

Т-во „Просвіта", Т-во „Рідна Школа", „Українське Гігієнічне Т-во, „Укр. Т-во Допомоги Інвалідам", „Ревізійний Союз Українських Кооператив", Т-во „Сокіл-Батько", „Союз Українок", „Взаїмна Поміч Українського Вчительства", „Т-во Ощадність", Т-во Учит. Вищ. Шкіл „Учительська Громада", „Т-во Охорони Дітей і Опіки над Молоддю", „Т-во „Луг", Редакція „Вісти з Лугу", Т-во „Зоря", „Українська Студентська Репрезентація", „Філія Наукових Викладів ім. Петра Могили, „Медична Громада", „Т-во Основа", „Т-во Ватра", „Т-во Торговельник", „Секція Українських Студентів Абстинентів", Студ. Кружок „Рідна Школа", Т-во Українських Студ. Католиків „Обнова", Академічний Хор „Бандурист", „Студентський Ліхтар" кредит. кооп.

Католики й протестанти

в НІМЕЧЧИНІ.

Незавидна доля українських робітників — греко-католиків.

Німеччина — це країна протестантизму і його колиска. Схід опановують протестанти, а захід католики. Загальне число католиків в Німеччині не підпадає великим змінам. Відношення між протестантами й католиками було в 1910 році 66,1 до 32,4 проц. По останньому переписі населення в 1925 р. це відношення майже не змінилось. Остало 64,1 до 32,4 проц. Невеличкі зміни треба приписати ріжним територіяльним籍 стратам Німеччини в наслідок війни.

Протестанти й католики ведуть взаємну боротьбу. Вона ведеться в культурних формах, хоча часами набирає досить агресивного характеру. Однак ні одній стороні ні другій не вдалося збільшитись. Це треба пояснити тим, що населення збайдужніло і та боротьба його не захоплює. Навіть широко закроєна католицька акція не вспіла потрясти основами протестантів, хоч вона й має деякі успіхи на німецькому терені. Головним осідком протестантизму являється Берлін. Давніше жили там Гогенцолерни-протестанти, що ніяк не хотіли піддатись католицьким впливам. Сьогодні Берлін є в 80 проц. протестантський, а лише в 10 проц. католицький. Для Берліна створено окреме католицьке епископство й епископом став д-р Шрайбер. Це поважний здобуток католиків і католицької акції. Католики в Берліні зорганізовані сильно. Сила католиків в Німеччині, як і взагалі сила Німеччини в цілому, спирається на організації. Але ще й протестанти є зорганізовані, тому боротьба між тими таборами затяжна.

Від 1919 до 1928 року число католицьких священиків збільшилось з 15.531 на 16.376, а число парохій з 10.730 на 11.318. Ріжні католицькі ордени збільшились з 6.069 на 7.185, чи з 71.477 членів на 88.570. Всюди, де лише є дрібка католиків, зорганізували вони свої місії. Останніми часами звертають вони увагу на акцію уряду в поселенні безробітних на ріллі і творять всюди в нових оселях свої гуртки. Також в Саксонії вдалось католикам заложити окреме епископство, 5 нових церков, 15 місій, деякі школи і 8 нових парохій. На Шлеську, у Східних Прусах і в інших країнах мають вони також деякі успіхи. Працюють завзято і швидким темпом в рямах католицької акції. Численна католицька і то добреситуована преса помагає їм у цьому. Почалась нова епоха в зискуванні членства церков. Очевидно, що найбільшою перешкодою для цієї акції є розкладова більшовицька робота, яка використовує страшні господарські умовини.

Нині Німеччиною править католик Брінінґ. Хоча він не форсує католицизму, як розважний державний діяч, всетаки факт його володіння є для католицького світа дуже корисний.

Живе в Німеччині чимало українців — греко-католиків. Під впливом соціялізму та головно теперішньої комуністичної пропаґанди в Німеччині вони здебільша збайдужніли до церковних справ. Держаться церкви ще тому, що так робили їх батьки, себто бережуть традицію. Комунізм робить своє діло, каже нашим людям думати матеріялістично, підриває в них довіря до їхньої віри. Тому теж трапляються випадки, що наші робітники в Німеччині ради хліба „переписуються на німця", переходять на протестантизм і є втрачені для церкви і народу.

На цілу Німеччину є один український парох з осідком в Берліні. Богато зробити він не може, щоб ті маси емігрантів вдержати при вірі та не дати їм зденаціоналізуватись. Хоч католицький рух і зорганізовано підходить до праці, то всежтаки комуністи мають більший успіх серед наших людей, бо вони більш радикальні і воюють цілком безпардонно. Один чоловік не годен нічого зробити. Для того треба більшої сили. Ворогів має католицький рух занадто богато. Боротьба за віру є боротьбою за націю, а цього не бачать відповідальні чинники еміграції. При браку довіря трудно обєднати людей біля спільної цілі. Все робиться доривочно, кожний для себе. Парохія для себе, Українська Громада для себе, ще інші організації для себе, а у всьому веде перед „політика", а радше нудне політиканство та занадто велике ангажування себе у „великі" справи, що на ділі є дуже маленькими, бо майже особистими цілями.

Дуже жаль, що на справу віри й привязання до церкви наших робітників на еміграції загал цієї останньої глядить дуже поверховно, легковажно й односторонньо, бо тут і католицька українська інтелігенція повинна порозумітися та спільною громадською організацією протидіяти відступництву, а тим самим— денаціоналізації.

Освідомлюйте про значіння перепису селянські маси, домашню службу, сторожів, робітників і форналів.

Ювилей акад. Василя Щурата.

Львів, 6. грудня 1931.

Заходом Виділу Наукового Т-ва ім. Шевченка вшановано нині прилюдним святом 60-ліття життя і 40-ліття наукової та літературної праці б. голови Н. Т. ім. Ш. у Львові, акад. Василя Щурата. Святочна академія відбулася в полудне у великій салі Музею Т-ва, що виповнилася вщерть делегатами наших культурно-освітніх установ та найчільнішими українськими громадянами зі Львова і з краю. Разом у святі взяло участь понад 150 осіб.

Свято отворив голова Т-ва акад. К. Студинський, що привітав Ювилята короткою промовою під оплески присутніх, а потім відчитав величезну масу привітів і телеграм, що наспіли для Ювилята до Т-ва. Переважали очевидно привіти з краю, але було їх теж немало зза кордону, головно від ріжних славянських Академій Наук та численних наукових установ. Прислали теж привіти всі українські наукові установи, високі школи і багато поодиноких наших учених з еміґрації. Впадало зате в очі, що не було привіту від Української Академії Наук з УСРР наспіли всього два привіти: від Комісаріяту Освіти з Харкова і від Всенародньої Бібліотеки з Києва. Деякі привіти присутні горячо оплескували, а привіту від сеніора Юл. Романчука вислухали всі стоячи.

Після прочитання привітів, що забрало більше як пів години часу, виступили з рефератами: д-р Іл. Свєнціцький, що подав загальну характеристику творчости Ювилята, д-р Яр. Гординський, що читав про перший поетичний виступ Ювилята і д-р Ів. Брик, що змалював наукові досягнення Ювилята в обсягу Шевченкознавства. Рефератів вислухала авдиторія з великою увагою і нагородила їх авторів оплесками.

На закінчення академії забрав слово сам Ювилят, що подякував аранжерам та учасникам свята і при цій нагоді кинув кілька цінних думок про вагу літературної та наукової праці у наших обставинах. Між іншим висказав свою думку про обі ті в життї народу превважні ділянки праці, кажучи, що вони у нас помітно занепадають і що ми на цих полях не йдемо вперед, а радше робимо відступ. Закликом до молодшого покоління, аби воно старалося набирати якнайбільше знання і поглиблювати його, закінчив Ювилят свою цікаву, богату в думки промову.

Вечором відбувся в честь Ювилята комерт у краківському готелі в тіснішому гурті.

Виставка мистецької фотоґрафії у Львові.

Дня 5го ц. м. відчинили в салі „Академічного Дому" II-гу виставку Українського Фотоґрафічного Товариства у Львові. Ця виставка в порівнанні з минулорічною є кроком вперед; жюрі поставилось до присланих експонатів суворіше і на виставці не бачимо слабших аматорських спроб. Дарма, що така велика добірна збірка заслуговувала би на більшу та кращу салю, вона розташована вмілою рукою і дозволяє на легку орієнтацію.

Головну увагу звертають праці пп. О. Балицького, Ю. Дороша, М. і Р. Лятишевських, О. Моха, В. Панькова О. Пежанського, Й. Савки і Д. Фіголя. Подиву гідною композиції та ніжности схоплення образу є дві вази з перлами Мирона Лятишевського. Д. Фіголь пробує сам компонувати сюжети — вишукує їх і свідомо придумує; два три вибрані ним („Орнамент тіни" „Маневір" і „Юдин гріш") наскрізь оригінальні. На загал рівень виставки високий; неодна фотографія могла би стати справжньою окрасою неодної кімнати. Переважають знимки з природи.

—o—

Берестейський процес.

У справі заяви Дзядоша.

Директор соймового бюра Дзядош, зізнаючи у берестейському процесі, назвав був посла й голову Клюбу Народового проф. Рибарського комічною фіґурою в польському соймі. Пос. Четвертинський в імені Клюбу Народового вислав у тій справі письмо до маршала сойму Світальського та зажадав відповідних заряджень з огляду на такий нечуваний виступ підчиненого йому службовця.

Марш. Світальський повідомив Четвертинського, що не думає видавати в звязку із заявою Дзядоша ніяких заряджень, бо він зізнавав не в характері директора соймового бюра.

ОСТАННІ ВІСТИ

СМЕРТНИЙ ПРИСУД У БЕРЕЖАНАХ.

30. V. 1931. вбито Мих. Жулинського, листаря зі Стратина біля Рогатина. Як обвинувачені в тому вбивстві станули два стратинські 21-літні парубки Ол. Кіжецький та Ів. Януш. Кіжецький признався був у слідстві, що постановив убити листаря задля грабежі. До вбивства намовив його Януш. Переконував його, що замість працювати весь день за 2 зол., краще виконати якусь грабіж і так здобути більшу суму грошей. Януш хвалився, що вже раз брав участь у грабежі. Кіжецький засівся в лісі на листаря, та коли Януш не прийшов тут, він сам убив листаря Жулинського молотком. Тіло сховав у глибині ліса та прикрив листям і хворостом.

На основі вердикту присяглих суддів бережанського суду трибунал засудив Кіжецького на смерть, а Януша на кару тяжкої тюрми за крадіж і то інших річей, що не походили з того грабіжницького вбивства. Обор. Кіжецького заповів касацію, обор. Януша приняв присуд.

ПРИСУД НА МОГИЛЬНИЦЬКОГО.

Після шестидневного процесу запав у суботу присуд, яким засуджено обв. Могильницького на 18 місяців вязниці. У присуді суд узглядннив 6 місяців слідчого арешту і приноровив частину амнестію, так що остаточно підсудний мусить відбути ще кару 5 місяців вязниці. Розправа велася перед трибуналом. Обвинувачував прокуратор Осиковський. Боронив адв. д-р Тендлель.

БІЛЬШОВИЦЬКА РОЗЗБРОЙНА ДЕЛЕҐАЦІЯ.

ЖЕНЕВА, 6. XII. ПАТ. До секретаріяту Ліги Націй прийшла офіц. вістка, що більшовицькими делеґатами на роззбройній конференції будуть Літвінов, Луначарський, Пятніков і знавці.

ЗБАНКРОТУВАЛА Ф-А „СІШАР".

ВІДЕНЬ, 6. XII. ПАТ. Управа фірми фабрики Сішар-Шутте оголосила невиплатність. Пасива її виносять 1 міл. ш. Фірма пропонує сплату зобовязань у висоті 45 проц. платних у ратах.

АРЕШТУВАННЯ СЕРЕД ЛЬВ. КОМУНІСТІВ.

На днях арештували у Львові кількох комуністів і сконфіскували при вул. Тарновського 41. циклостиль. У хаті купця Вітліна при вул. Сонішній 8. забрали комуністичні летючки в українській, жидівській та польській мові. У дальших пошукуваннях друкарні поліція арештувала автора летючок столяря Галича (Рапапорта 17). Скрабником тієї комячейки, до якої впливали гроші з сусідньої держави, була якась Гайліґ (Шумлянських 7.). Вкінці найшли й друкарню при вул. Вольносць 10.

МІСЯЦЬ АРЕШТУ ЗА ФАЛЬШИВІ КОНСКР. ЗІЗНАННЯ.

Розпорядок ради міністрів про другий загальний спис населення передбачує кару за складання фальшивих зізнань, відмову зложення зізнання, перепинювання списовим органам у виконуванні їх діяльности і т. д. За ті провини розпорядок передбачує кару до 500 зол. із заміною на арешт до 1 місяця. Кари ті приноровлюватимуть адміністраційним шляхом.

НЕУСТУПЧИВІСТЬ ЯПОНІЇ Й БЕЗРАДНІСТЬ СОЮЗУ НАРОДІВ.

Спроби мирового поладнання манджурського конфлікту Радою Союзу Народів станули знову на мертвій точці, тому що Японія не годиться на резолюцію Ради, не допускаючи до устійнення речинця евакуації занятих провінцій ані не хоче припинити военних ділань проти „бандитів", які хоче переводити навіть в невтральній полосі поза контролею Союзу Народів. Одночасно Японія натискає на відкликання китайських військ поза великий мур.

З Токіо повідомляють, що на раді кабінетовій японський міністр війни спротивився рішучо евакуації японських військ з Манджурії, бо китайська армія, мовляв, приготовляє протинаступ. Командант японської окупаційної армії ґен. Гонжо подався до димісії, заявляючи, що компромісова політика уряду унеможливлює йому свободу рухів і він не може відповідати за хід операцій в Манджурії.

НОВИЙ ТРИДЕРЖАВНИЙ СОЮЗ.

У звязку з веденими тепер болгарсько-турецькими переговорами в Анкарі, з приводу візити болгарського премієра Мушанова, болгарська преса повідомляє, що розмови торкаються утворення потрійного грецько-болгарсько-турецького союзу. Обєднання тих трьох держав булоб оперте на тих самих основах, що Мала Антанта і нове політичне угрупування зажадало би признання місця в Раді Союзу. За прикладом Малої Антанти кожна з трьох держав займала би це місце по черзі.

ПРИСУД НА СЛОВІНЦІВ.

РИМ, 6. XII. ПАТ. Процес словінців, обвинувачених у держ. зраді закінчився присудом 16 обвинувачених на кару від 2—20 літ. Інших обвинувачених увільнили, бо не було достаточних доказів вини.

ПОВОРОТ ҐАНДІЯ.

ПАРИЖ, 6. XII. ПАТ. Ґанді покинув Париж і віідхав до Триесту.

ҐАНДІ В ПАПИ.

РИМ, 6. XII. ПАТ. „Іль Тевере" повідомляє, що є чутки, буцімто Ґанді відвідає папу.

ДИМІСІЯ КИТАЙСЬКИХ МІНІСТРІВ.

НАНКІН, 6. XII. ПАТ. Д-р Ше та Велінґтон Ко подалися до димісії. Д-р Ше був досі представником Китаю в переговорах у Женеві та в Парижі в справі евакуації Манджурії. Чань-Кай-Шек телеграфічно просив д-ра Ше, щоби відкликав свою постанову. Чань-Кай-Шек зазначив, що кит. уряд рішучо піддержує його політику. Також Велінґтона просив президент, щоби остав на своєму становищі. Кажуть, що димісія д-ра Ше, як представника Китаю в Лізі Націй, не вплине на його уступлення зі становища кит. посла в Льондоні.

МАЙБУТНЯ ЗАКОРДОННА ПОЛІТИКА ҐІТЛЕРІВЦІВ.

До Льондону приїхав ґітлерівський діяч Розенберґ шукати звязку з міродатними кругами консервативної партії. Обертається теж серед фінансових кол, щоби добути кредити для Німеччини на випадок, коли Гітлер дійде до влади.

У розмові з представником „Ев. Стандард-у" Розенберґ заявив, що всі поголоски про безпосередні наміри ґітлерівського перевороту безосновні. Гітлер задумує дійти до своєї мети конституційною дорогою і певний, що перейме владу на весну. Зовсім фальшиво підсувають ґітлерівцям военні пляни супроти Франції. Наш спір з Францією, говорив Розенберґ, якого вважають кандидатом на міністра закорд. справ у кабінеті Гітлера, не є мілітарний. Ми воювати не можемо, навіть якби хотіли. Не маємо грошей, ані зброї, з виїмком нечисленної й дуже коштовної армії фахівців, накиненої нам мировим договором, — але рішуче протиставимося французьким спробам ізолювати нас. Німеччина є окружена озброєними державами, перш усього Францією. Розпічнемо від ревізії мирових договорів і репарацій, не тільки від клявзуль, невигідних для Франції, але й від тих, що нарушують основні права Німеччини. Будемо сміло налягати на застосування арт. 8. пакту Союзу, а ще більше на застосування постанови цього артикулу, що передбачує ревізію зброєнь що 10 років, і рахуємо щонайменше на прихильність Великої Британії.

РЕВОЛЮЦІЯ В САН САЛЬВАДОРІ.

Про революцію в Сан Сальвадорі подають такі подробиці: Революціоністи повалили президента республики Араніо, якого арештовано. Міністра фінансів розстріляно. Владу обняв директоріят, зложений з трьох ґенералів, що заповів у найближчому часі розписання виборів.

Революція розпочалася бомбардованням палати президента артилерією з фортів. Військо, вірне урядові, відповіло теж артилерійським вогнем. Стріляннина тревала кілька годин, наслідком чого згинуло багато людей. Безпосередньою причиною революції були самовражні вибори, що мали відбутися мин. неділі.

АРЕШТУВАЛИ ВІЙТА.

ПЕРЕМИШЛЬ, 6. XII. ПАТ. На приказ прокуратора при окр. суді в Перемишлі на жадання Пов. Виділу в Ярославі арештували після люстрації начальника гром. Тухля, пов. Ярослав, Петра Булата. Булата відставили до вязниці в Перемишлі. Йому закидають крадіж гром. грошей.

НІМЕЦЬКІ СЕЛЯНИ ПРОТИ ПОДАТКІВ.

Селяни з Найкірхен не допустили до ліцитації господарства, що належить до одного ґітлерівця, а скарбового службовця побили. У Гроскампен селяни заявили екзекуторові, що для держави не мають грошей, і не допустили до ліцитації.

—o—

Спортові висліди.

МЯЧЕВІ ЗМАГАННЯ

Ліпіни. Адміра-Тім Напшуд-АКС 10:1 (6:1)

Краків. Висла—Леґія 4:2. Змагання за чашу КЗОПН.

ГОКЕЙОВІ ЗМАГАННЯ.

Катовиці. (Субота) Берл. СЦ—Репр. Польщі 2:1 (0:0, 0:1, 2:0).

Катовиці. (Неділя.) Берл. СЦ.—Репр. Польщі 4:0 (0:0, 2:0, 2:0).

Визначені на неділю гокейові змагання у Львові, Лодзі та Варшаві не відбулися з причини розтаяння.

✝ ПОСМЕРТНІ ЗГАДКИ.

Евген Трешневський, директор Руського Ревізійного Союзу, помер у Львові дня 5. грудня ц. р. по короткій і важкій недузі в 37-м році життя. Похорони відбудуться дня 8. грудня ц. р. (вівторок) в год. 2. попол. з каплиці академії на Личаківське кладовище.

—o—

В обороні східного питання.

В Берліні відбулася маніфестація німецьких націоналів з приводу Східної Прусії. Після промов д-ра Кріса і послів Кункеля та Вінтерфельда принято резолюцію, що зазначує специяльну ситуацію провінції Сх. Прусії і домагається створення сильної охорони східного погранича, визнання повної збройної суверенности Німеччини на женевській конференції задля охорони східніх кордонів перед більшовизмом, зміни шкільної політики Прусії, господарської допомоги для східніх провінцій, з посиленням кольонізації погранича та відкинення всяких розмов з Польщею, які можуть бути інтерпретовані як резигнація Німеччини з відзискання давніх німецьких провінцій на сході.

Арештували мін. радника.

На зборах членів респ. Райхсбанеру у Берліні радник мін-ства почти крикнув у честь пруського прем. Бравна. За це арештував того радника майор поліції Левіт. Майор оправдувався тим, що радник причинився так до заворушення прилюдного спокою та безпеки. Радника випустили з арешту щойно після довшого побуту, а майора Левіта усунули зі становища керманича центр. інспекції поліції.

Загальні Збори Союзу Українок.

В днях 4. і 5. грудня ц. р. (пятниця і субота) відбулися річні звичайні загальні збори нашої жіночої організації „Союз Українок". У загальних зборах взяло участь 57 делеґаток з краю, які репрезентували 35 місцевих організацій. Львів репрезентований на зборах 14 делеґатками від 7 львівських жіночих установ. Крім того було на зборах поважне число гостей. Наради відбувались у салі „Української Бесіди".

В пятницю перед полуднем відкрила збори довшою промовою голова „Союзу Українок" пос-ка Мілена Рудницька. Звіт з діяльности Т-ва складала п-ні Г. Шепарович. З черги обговорювали на зборах грошові справи товариства, організаційну працю в краю (тут були і звіти делеґаток про положення на місцях) та справу звязків з міжнародніми жіночими організаціями. Це першого дня, в пятницю врані. Вечором відбувалось засідання комісій: статутової, фінансової, резолюційної та комісії-матки. Перший день зїзду закінчився спільним чаєм учасниць зїзду.

В суботу ранком працювали далі комісії. Після того відбулися звіти комісій контрольної, фінансової, статутової, вибори Головного Виділу Т-ва і накінець збори приняли відповідні резолюції. Докладні інформації про ці загальні збори подамо пізніше.

НОВИНКИ

— **Відїзд „Цвіркуна" до Станиславова.** Львівський Український Театр „Цвіркун" виїхав після своїх успіхів у Львові на три вистави до Станиславова, де даватиме свої вистави в салі українського „Сокола". Як перша вистава йде в понеділок 7. ц. м. ревія в 14 точках „Як вертіт" — то вертіти", у вівторок 8. ц. м. піде ревія Курдидика „Не банкротуємо!", а в середу 9. ц. м. музична сатира двох невідомих авторів „1 + 1 = 3". Початок усіх вистав: год. 7.30 веч.

— **Ревізія в Холосах на Волині.** 22. листопада ц. р. 3 поліцаїв і 1 розвідчик із поліційної станиці з Александрії — перевели ревізію в помешканні Петра Чертова з Холосів у його неприсутності. Двері помешкання були зачинені, поліцаї зняли замок, увійшли до помешкання та забрали трохи паперів. Про самовільне розбиття замку повідомив пошкодований повітову владу. Це четверта з черги ревізія — з невідомої причини в цього громадянина.

— **Не самогубство, а нещасливий випадок.** У звязку з трагічною смертю львівського спорговця-наколесника Пельца родина покійного повідомила, що покійний не скінчив самогубством із нужди, бо мав становище в одяговім заведенні. Покійний залюбки переганяв на колесі залізничий поїзд і певно й останнім разом дістав атаку серця і впав із роверу під поїзд. Як поліція прийшла на місце, одна нога покійника була ще в педалі роверу.

— **Пожежа.** В Сопошині (пов. Жовква) згоріла стодола Темпельсмана, а від неї 5 сусідніх домів. М. ін. згоріла парова молотільня. Загалом школи є на 20.000 зол.

— **„Брунатний дім" Гітлера.** В аристократичній дільниці Мінхену між Пропилеями та Обеліском стоїть „брунатний дім" Гітлера. Двана- [illegible] діє попереду Ц. К. національ-соціялістів [illegible] кочував із камори до камори з одного мінхенського ресторану до другого; тепер він один із багатших партійних осередків Німеччини. Можна не признавати політичних напрямних Гітлера, але всі визнають за ним господарські прикмети. Партійна каса в його руках процвитає; кожнього року купує він новий дім, близько „брунатного дому" — твориться нова дільниця — власність партії. Після купна дому — цілі полки робітників перебудовують і відновлюють дім за вказівками Гітлера; вожд національ-соціялістів був колись мистцем-декоратором і сам перевірює працю декораторів. Поведенням Гітлер нагадує Вільгельма II.; появляється в нього та сама пристрасть до одностроїв і зверхних признак духової окремішности; така сама постава, коли повз його балькон проходить похід „брунатних сорочок". У кімнаті Гітлера у „брунатному домі" висить на стінах два великі портрети Фридриха Великого та Мусолінія. Обстановка в кімнаті покладена точнісько так саме, як у особистій кімнаті італійського диктатора... Перед столом велике зеркало, в якому „майбутній диктатор Німеччини" може завжди бачити себе. „Саля сенату" — близько кімнат Гітлера, прибрана у старинно-римський спосіб; стоять тут глибокі, різьблені крісла, але покищо незаняті, бо час „скликання сенату" ще не прийшов. Нутро „брунатного дому" так устроєне, мов би тут — а не в Берліні — перебував німецький уряд. Кімнати поділені між „міністерствами" і „брунатні міністри" урядують так мов би справді кермували державним кораблем. Списки членів (700.000) зберігаються у сталевих, огнетревалих касах. У кожній кімнаті, на кожному коридорі висить портрет Гітлера. — Сторонний глядач, що одержав від самого Гітлера „візу" на перепустці для оглядин „брунатного дому", має враження, що перебуває у велнтенській установі, де в політиці зберігаються воєнні методи, а люди з містичною вірою поклоняються комусь невідомому.

— **Витягли зі шпиталю та вдушили.** В Селсбері (Зл. Держави) мурин убив свого білого господаря, потім сам хотів відібрати собі життя. Коли мурина забрали до шпиталю, около 2.000 юрба вдерлася сюди, витягла хорого мурина з ліжка, привязала до дерева та вдушала. Тіло мурина спалили на стосі.

— **Король почтових марок.** У лічниці Чейлі в Ню Йорку помер 75-літній Вілям Пальмер — б. король почтових марок. Поховали його у присутности двох людей. Пальмер перший розбагатів на торговлі почтовими марками. На кінці XIX. ст. його майно сягало міліона долярів, не було такого філятеліста на землі, щоби не знав його імени. Визначніші збирачі марок переписувалися з ним, поручали йому вишукання рідкої марки; переписувалися з ним і коронованї володарі: Едвард V. і Микола II... Невдача на „марочній біржі" розгромила його майно та рештки здоровля: умер бідолахою...

— **Ресторан, де продають кальорії.** У промисловому музеї Мінхену виставили автомат, який показує, кілько кальорій потребує людина, що стоїть перед ним, щоби бути ситою. Автомат користується таким успіхом, що мінхенський реставратор постановив відкрити ресторан, де всі страви будуть обраховані докладно на кальорії.

— **Артур Гермелін,** пяніст знаний львівській публиці з давніших виступів, дає по довшій перерві речитал у четвер 10. ц. м. в салі Польського Муз. Т-ва. Артист цей концертував в останніх роках з великим успіхом за кордоном, головно у Франції, де виробив собі марку одного з кращих пяністів теперішньої доби.

— **Вечір камерної музики сестер Левицьких** відбудеться нині, в понеділок 7. грудня, в салі Лисенка. Початок: год. 8.15 веч.

З кіна.

КІНО „КАСІНО": „НАТХНЕННЯ".

На цю фільму йдуть люди тому, що її героїнею є Грета Ґарбо. Те одно вже дає запоруку, що фільма роблена дбайливо і знімається дещо понад рівень банальности — хоч, у даному випадку, цей понадбанальний рівень не дуже високий. Товчеться у фільмі проблема „формальної" і „правдивої" любови, легкого трактування жінок мущинами й мущин жінками за старої правди, що для жінки найбільшу вартість має таки — подружя. З усіх інших артистів у фільмі яскраво відріжняється Люіс Стон, славетній „інтриґант". Партнер Ґрети Ґарбо — занадто неповоротний і несміливий та деревляний навіть як на молодечого студента. Фільма цікава для кіноманів, які суперечаться за пальму першенства: Ґрети Ґарбо чи Марлени Дітріх. На „Натхненню" можна найбільш маркантно перевірити, що тужливо-ліричний характер постаті і гри Ґрети не має нічого спільного з реалістичним розмахом Марлени. Фільма цікава. (пр.)

9. грудня загальний перепис населення!

Дбайте, щоби в той день записано як вашу батьківську мову — українську мову. Домагайтеся двомовних аркушів і вписання вас по українськи. Перед підписанням аркуша — добре перевірюйте записані дані.

З судової салі.

СПЕКУЛЯЦІЇ В ЩИРЕЦЬКІЙ ЩАДНИЧІЙ КАСІ ПЕРЕД СУДОМ.

Від шести днів ведеться перед окружним карним судом у Львові розправа проти **Володимира Могильницького** зі Щирця, директора, книговодчика і касіера в одній особі місцевої щадничої каси, за спроневірення 78.000 зол. Обвинувачений, користуючися довірям не тільки українців, але й жидів та поляків, зумів зробити оті зловживання ріжними способами, а передовсім в цей спосіб, що брав підписи на т. зв. „чемностеві" векслі „in blanco", а опісля їх сам виповнював на довільні квоти. Дуже часто, не маючи на них покриття, залишав їх до заплати тим особам. Крім цього розпоряджувався занадто свобідно квотами, що находилися в касі, якою управляв, так, що переведена ревізія виказала брак готівки 32.409 зол. До того долучилися ще й інші, не зовсім льояльні поступки супроти приватних осіб, що остаточно довели його перед суд.

Обвинувачений боронить ся ріжними способами, одначе не заперечує найважнішого, а саме, що готівку, якою розпоряджав, обертав дуже часто для своїх потреб, хоч, що правда, пізніше думав її віддати з майна жінки.

Підчас розправи суд переслухував багатьох свідків, що вийшли пошкодовані зі спекуляцій обвинуваченого. Між свідками найбільше міщан зі Щирця та околиць, що підписували йому т. зв. „чемностеві" векслі на неозначену квоту.

Характеристична відповідь одного свідка на запит здивованого предсідника, чому підписував без розбору векслі, вияснює, яким робом і чудом зміг обвин. дотягнути свої зловживання до такої високої квоти.

— А хтож би був сподівався з отого гречного, знаного чоловіка, що він на таке пуститься!

Отже обв. використав довіря, яке здобув собі у свідка й інших. І тому, коли подаємо оцю вістку з судової салі, а не поминаємо її, як багато інших справ, що часто аж до занудн повторяються в тій самій салі III-ього відділу, то робимо це з розмислом. Бо тут не йде про використання довіря одиниці до одиниці, тут, як сказано, шкоду потерпів загал. Бож такий поступок відбирає всякий кредит іншим людям, людям доброї волі і добрих намірів, такий учинок убиває всяке довіря між людьми спеціяльно в громадських справах.

Дописи.

БІБРКА. *(Семиклясова школа без українських учителів і катехита. — До відома Митрополичої Консисторії.)* По наших місточках нині тяжко вже зустрінути українського учителя. Їх попереносила шкільна влада або в корінну Польщу, або на емеритуру — зрештою про це відомо добре українському громадянству. А тепер надтягає знову чорна хмара на недобитків українського вчительства, бо шкільна влада з нагоди редукції, яку переводить уряд, замикає і зриває по школах учительські етати, при чому усуває решітки українського учительства на емеритуру. Ба, що більше по редукції етатів учителів приходить уже черга і на українських катехитів. Ось таку аномалію зустрічаємо в семиклясовій державній польській школі в Бібрці, до якої ходить 230 українських дітей, але для них нема ні одного українського учителя, а тепер ще й українського катехита! Я раніше — катехит є, але вже три місяці хорує і тому на відпустці. Через те українською дітворою нема кому заопікуватися і її приневолюють польські учителі ходити на науку римо-кат. релігії. Цьому лихові хотів зарадити наш парох о. Міхур, який добровільно ходить тепер учити дітей релігії, але обтяжений багатьома клопотами й обовязками, не може присвятити дітям стільки годин як цього вимагає виховання дітей. До того йому зредуковано ще кількість годин релігії [illegible] опадвостевих мотивів [illegible] ось тому кружляють [illegible], що етат гр.-кат. [illegible] в семи-клясовій школі у Бібрці заняти [illegible]

використовуючи при тому відсутність катехита о. Петра Барановського. Тому українські батьки шкільних дітей звертаються цею дорогою до Митрополичої Консисторії у Львові з горячим проханням розслідити справу і якщо дотеперішній о. катехит не може виконувати своїх обовязків з причини недуги — тоді прохаємо прислати нам нового катехита, бо етат висить вже на волоску.

Один з батьків.

СПОРТ.

Гаркавенко — мистець світа 1931.

Ми вже подали в „Ділі" коротку замітку про те, що наш славний атлет Олександер Гаркавенко здобув у великому міжнародньому турнірі в Гамбурзі першу нагороду, а тимсамим і мистецтво світа на 1931 рік. Сьогодня дістали ми від нашого мистця витинки з німецької преси в Гамбургу, яка розписується широко про „велике досягнення мистця України Гаркавенка" й описує докладно останній день турніру (14. XI.). З того опису довідуємося, що в гамбурських міжнародніх дужаннях взяли участь найбільші силачі світа. Дужання ті відбулися „в театрі на заході". В останньому дні змагалися самі тузи, при чому театр був виповнений до останнього місця. „По 44 днях важких, денервуючих змагань — читаємо в органі „Hamburger Correspondent" з 14. м. м. — вийшов переможцем без сумніву найліпший силач Гаркавенко, що зіпхнув Пінецького після завзятої боротьби на друге місце. В 58. мін. мав Пінецький добрий момент, бо він держав уже українця своїм незвичайно сильним нельсоном на самому березі програної; одначе Гаркавенко вспів з кольосальним напруженням сил таки піднятися і поклав Пінецького на обі лопатки".

Остаточний вислід такий: 1) переможець і мистець світа 1931. Гаркавенко (Україна), 2) Пінецький (Німеччина! — У Львові виступав Пінецький як поляк! — Прим. Ред.), 3) Вестергард-Шмідт (Гамбург), 4) Петерсон (Естонія), 5) Петрович (Росія), 6) Вайнура (Манджурія). Всім вичисленим, у першу чергу, очевидно, мистцеві Гаркавенкові, вручено визначені нагороди і вінці. Крім того Гаркавенко одержав прегарну ленту з написом у нім. мові: „Мистець світа 1931."

Для заокруглення подаємо ще зміст листа п. Ол. Гаркавенка до нашої Редакції, в якому він пише: „Посилаю Вам свої фотографії і вирізки з нім. преси, що написала в останнім дні, як скінчилася боротьба. Прошу Вас написати пару слів, що козак Олександер Гаркавенко держить жовто-блакитний прапор високо. Щиро здоровлю — Ол. Гаркавенко".

———o———

✝ ПОСМЕРТНІ ЗГАДКИ.

о. Іван Порайко, емеритований катехит учительської семинарії в Станиславові, референт епископської консисторії і почесний крилошанин станиславівської греко-катол. еп. капітули помер дня 30. листопада 1931 р. Покійний був добрим, зразковим священиком і солідним громадянином. В. Й. П.!

———o———

Нові книжки й журнали.

КНИЖКИ.

Д-р Евген Грицак. Д-р Кость Кисілевський: ПОЛЬСЬКО-УКРАЇНСЬКИЙ СЛОВНИК. Львів 1931. Наклад книгарні Наук. Т-ва ім. Шевченка, ст. 560.

Цей словник може стати в великій пригоді якнайширшій масі нашої інтелігенції, що нахапалася в школі польських слів і роками за лінива, щоби заступити їх рідними, не тільки в буденній розмові, а навіть у письмі. Словник виданий у догіднім кишенковім форматі, на прегарнім папері, виразним друком, а при цьому дуже обемистий. Нині, коли серед нашої інтелігенції зростає щораз живіще свідомість стежити за чистотою мови і дбати, щоби вона була літературна, такий словник може і повинен стати невідступною книжкою в першій мірі всіх робітників пера. Перевірити його багатство та точність можна буде аж згодом і то збірними силами. Покищо імена авторів, добрих знавців мови, є запорукою вартости цієї давно жданої праці.

Інж. Е. Храпливий — інж. Р. Кахникевич: ЕЛЕКТРИЧНУ СТРУЮ НА НАШЕ СЕЛО! В книжочці 11 малюнків, 30 стор. 16°, ціна 30 сот. У цій книжочці обговорено популярно електрифікацію нашого села недорогими засобами і то так, що кошти переведення всіх робіт є невеликі. Зі змісту виходить, що побажаним є закладати по селах окремі електрифікаційні кооперативи. Зокрема обговорено можливости електрифікації нашого села, способи заложення малої сільської електрівні, користи, які дає електрична струя в сільському господарстві та применення електродвигуна. Замовляти в Ревізійному Союзі Української Кооп. Львів, Словацького 14.

Р. Сливка: ТАКИЙ СВІТ НАСТАВ, жарт на одну дію. Ст. 8. Львів, 1931. В—во „Театральна Бібліотека".

На санування Т-ва „Просвіта".

VI. виказ підписаних позичок для санування Т-ва „Просвіта" у Львові.

Сокаль: Кооп. Союз 160, д-р Чайковський Богдан 50, Чайковська Юдія 50, дир. Бараник Гринь 50 д-р Перфецький Роман 50, д-р Хоминський Лев 50 Хоминська Софія 50, Чубатий Тарас 30, м-р Павлюк Михайло 25, д-р Городиловський Михайло 25, Хрушева М. 25, о д-р Вергун Теодор 30, Гудим Григорій 25, д-р Решетило Теодор 20, Лизунець Михайло 20, Ковалковський Осип 20, о. Ничай Степан 20, д-р Мельник Михайло 20, Томчук Павло 20, д-р Демчук Осип 20 Гриньків Григорій 15, Чарнецький Василь 15, Майбут 15. Боярський Михайло 10, Гнатюк Панько 10, Олекса Микола 10, д-р Коноваленко Ст. 5, Кравчук Іван 5, Бащуківна Романа 5, д-р Савка Теодозій з Кристинополя 5.

Рава Руська: інж. Терпилюк Василь 100, м-р Білозор Корнило 100, Панькевич Теодор 50, о. Лещук Осип 25, Дубляниць Маруся 25, Совик Степан 25 Падох Микола 25, м-р Котовський Волод. 20, Чубей Іван 20, Білозор Василь 15, Білозор Мирослав 10, Глібовицький Волод. 15, Жовтий Левко 10, Климкевич Роман 10, Галань Степан 10, Галань Григорій 5, Осідач Володимир 5, Ковалів Яків 5, Кудрик Іван с. Кости з Камінки-Волоської 15, о. Кузьмич Василь з Камінки-Криве 10, Мацейко Олекса з Верхрати 5, Нечипір Адам з Вільки Мазов. 5, Юрчик Іван з Гребенного 5.

Угнів: чит. „Просвіти" 50, м-р Петришин Володимир 25, о. Трешневський Олександер 25, Бас Володимир 25, Скрипчук Іван 10, проф Левицький Іван 10, Курчинський Григорій 10, Мусій Теодор з Карова 10, Слука Волод. із Заставя 5, Головка Микола з Губинка 5, Кудешка Семен з Губинка 5, Яніцький Антін з Ульгівка 5, Тимчина Йосафат з Вербиці 5.

Разом виказано нині 1 560 зол., з усіми попередніми 6.921·70 зол.

Ціни набілу у Львові.

„Маслосоюз" платив кооперативам дня 5. XII. п. р. за масло експортове та десерове пріма 3·60 зол., за літру молока 24—25 сот., літру сметани 1·20 зол., копу яєць 6·70—6·80 зол.

ОГОЛОШЕННЯ

Театри.

Великий Міський Театр:

Вівторок, 8. грудня, в год. 3·30 попол. „Баба Яга".

Управа Великого Театру повідомляє, що пані можуть увіходити до салі „Великого Театру" в капелюхах.

Театр Ріжнородностей:

Понеділок, 7. грудня, в годині 8. веч. „Штуба".

Вівторок, 8. грудня, в годині 4. попол. „Вогнем і мечем", історична пєса в 6 діях П. Побога (на основі Сенкевича).

Вівторок, 8 грудня, в годині 8. веч. „Штуба".

Середа 9. грудня в годині 4. попол. „Вогнем і мечем".

Середа 9 грудня в годині 8. вечором комедія П. Франка „Ґранд-Ґотель" (премієра).

Четвер 10. грудня в годині 4. попол. „Вогнем і мечем".

Кіна.

АПОЛЬО: Звукова фільма „Світла великого міста" (Чарлі Чаплін).

КАСІНО: „Натхнення" (Ґрета Ґарбо).

КОПЕРНИК: „Баркароля кохання", „Веселий пеховець".

ЛЕВ: „Буря над Закопаним".

МАРУСЕНЬКА: „Баркароля кохання", „Веселий пеховець".

МІРАЖ: „Чужа наречена" (Марлєна Дітріх), „В пустині та пущі".

ОАЗА: „Плойта фірми Кон".

ПАЛЯС: Звукова комедія „Геть із коханням" (Ліліяна Гарвей).

ПАН: „Африка говорить", „Мікі Мавс на майві".

ПАСАЖ: „Погоня в полумі" (Уілієм Десмонд) та додатки.

ПРОМІНЬ: „Бродвей" та „Скарби Поморя".

СОНЦЕ: „Царевич".

СТИЛЬВЕ: „Альравне".

УЦІХА: „Любош" (Арт. Шніцлера) „Караюча долоня".

ХІМЕРА: „На Сибір" (Сносарська, Бродзіш).

Ширіть наш часопис!

Програма радіо.

Середа 9 грудня 1931.

Ляйпціґ (259,3) 19·30 Танкова музика. **Моравська Острава** (263,4) 15·00 Концерт **Брно** (341,7) 18·25 „Едісон і робітники". **Льондон** (356,3) 19·30 Концерт. **Гамбурґ** (372,2) 21·00 Література. **Букарешт** (394,2) 20·00 Концерт. **Сотенс** (403,8) 20·30 Концерт. **Берлін** (419) 20·45 Опера **Рим** (441,2) 17·30 Концерт. **Лянгенберг** (472,4) 20·45 Концерт **Рига** (524,5) 19·05 Концерт. **Мінхен** (532,9) 18·50 „Театр фільма й радіо" **Будапешт** (550,5) 19·30 Опера **Харків** (937,5) 15·00, 24·00 Концерти. **Ленінград** (1000) 18·30 Концерт **Ослью** (1083) 20·00 Концерт. **Калюндборг** (1153,8) 21·00 Танкова музика. **Москва** (1481) 21·00 Концерт. **Кеніґсвустерґавзен** (1634,9) 17·30 Мурринські пісні. **Париж** (1724,1) 20·30 „Брехня та медицина".

ЛЬВІВСЬКЕ РАДІО.

Вівторок 8. грудня 1931.

Львів (380,7) 11·58 Час із Варшави. 12·10 Про погоду дня. 12·15 Ранок музики. 13·30, Боксерські змагання: Берлін-Варшава. 14·00 Народній промисл сучасної доби. 14·20 Концерт 14·40 „Рільництво Чехословаччини". 15·00 Концерт. 15·55 Програма для найменших. 16·40 „Початок і кінець всесвіту". 17·15 „Лет на Схід". 17·30 „На початок протичахоткового місяця". 17·45 Концерт. 18·40 „Чи Ґете був приятелем поляків". 19·00 Всячина 19·25 „Книжка радіослухач і відгомін". 20·15 Концерт. 21·40 Листування. 21·55 Фортепян. 22·45 Спортові новини 23·00 Танкова музика. Грамофонові кружки: 16·20, 16·55, 19·40.

ОПОВІСТКИ

За оголошення редакція не відповідає

Львівський Український Театр „Циркун".

СТАНИСЛАВІВ, саля українського „Сокола".

Понеділок, 7. XII., год 7·30 веч. „Як вертіти — то вертіти".

Вівторок, 8. XII., год 7·30 веч. „Не банкротуємо".

Середа, 9. XII., год. 7·30 веч. „1+1=3"

„Заграва" український театр під адм. І. Волощука.

РАДИМНО:

7. XII. „Для щастя".
8. XII. „20 днів тюрми".
9. XII. „У вирі кохання".
10. XII. „День і ніч".

ЯРОСЛАВ:

11. XII. „У вирі кохання".
12. XII. „Запорожський клад".
13. XII. „Наталка Полтавка".

З Ярослава вертає театр до Перемишля і виставить Премієру „Поїзд-Марево". 817

Подяка. Т-во „Самопоміч українських емігрантів на півн.-сх. Чехії", відділ у Пардубицях, висловлює найщирішу подяку ініціяторам жалобної академії, влаштованої дня 22. XI. п. р. в м. Пардубицях з нагоди 10-их роковин трагічної смерти в м. Базарі 359 Героїв-Борців за свободу українського народу, а саме: підполк. інж. В. Проході та інж. П. Петренкові, а також референтам: сотн. М. Битинському, П. Макаренкові та підполк. інж. Филоновичеві, котрі своїми прекрасними рефератами надзвичайно поширили наші історичні відомости. — За управу відділу в Пардубицях: інж. Сінявський.

ДРІБНІ ОГОЛОШЕНЯ

За оголошення редакція не відповідає

ГРИБИ, гарні, вибирані, (найменше 5 кільо) по 8 зол. за 1 кільо, чисті, сливкові повидла з цукром, бочілочка 5 кільо 10 зол., чиста овеча бриндзя, бочілочка 5 кільо 10 зол., бжільний, гірський мід, пушка 5 кільо 20 зол., волоські горіхи паперівки, мішочок на 5 кільо 14 зол., висилає оплачено за післяплатою **Мендель Штуммер, Косів к. Колом.** 935 3—10

МАШИНИ ДО ШИТТЯ нові перстеневі по 250 — зол. Ломага, Львів, Валова 11. 946 3—10

ПАВЛУСЮ, відгукнись! Все гаразд буде. — Твої Іван і Матій. 966 2-2

ПОСАДА КАСІЄРА з гажою золотих 200 зараз вільна після зложення кавції в готівці золотих чотири тисячі. — Відписи свідоцтв з описом життя слати під: Банк для Рільництва — Торговлі і Промислу, Коломия Крашевського 4. 969 2—2

ЛІКАР, літ 32, на добрім становищі, на Сході шукає інтелігентної і гарної товаришки життя яка перебувала би радо в романтичній надморській країні. Віно для взаємного добра побажане. Невмінні зголошення „ПАР", Львів, Академічна 14, під „Спішно". 971 2—2

ЛЕЩЕТАРСЬКІ вбрання, вітрильниці, скафандри найдешевше джерело! Виріб: Allium Вірменська 3. 974—1

ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакція не відповідає

КІНО

ч. 23. вже вийшло з друку і продається по всіх книгарнях, бюрах денників і кіосках.

Адреса: КІНО, Львів, вул. Бляхарська 8/1. 3—3

ПУДЕРНИЧКУ І РОЗПИЛЯЧ направиш у фірмі **Г. ШТРАССБЕРҐ** Львів, Пілсудського 21 тел. 25-21.

Присилайте передплату!

1870 **Купуйте найліпшу муштарду ҐОРҐОН** Львів, Замарстинів, тел. 3835 1870 973 1—

За редакцію відповідає Олександер Костик. Видає Видавнича Спілка „Діло". З друкарні Вид. Спілки „Діло". Львів, Ринок 10.